

Boverkets föreskrifter om ändring av verkets föreskrifter och allmänna råd (1991:36) om funktionskontroll av ventilationssystem;

Utkom från trycket
den 6 mars 2009

Omtryck

beslutade den 3 mars 2009.

Med stöd av 2–4 §§ förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem föreskriver Boverket i fråga om verkets föreskrifter och allmänna råd (1991:36) om funktionskontroll av ventilationssystem

dels att 3, 7, 9 och 12 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken före 12 § ska utgå,

dels att 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11 och 14 §§ samt rubrikerna före 14 och 15b §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 8a, 14a, 14b, 14c och 17 §§, samt närmast före 16 och 17 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Undantag från funktionskontroll

1 §¹ Kravet på funktionskontroll gäller inte en- och tvåbostadshus med självdragsventilation eller mekanisk frånluftsventilation utan värmeåtervinning.

Kravet gäller inte heller ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk eller därmed jämförlig näring, industribyggnader samt byggnader som är avsedda för totalförsvaret och som är av hemlig natur.

Med en- och tvåbostadshus avses i denna författning bostadshus som innehåller en eller två bostadslägenheter och som är friliggande eller sammanbyggda till rad- eller kedjehus på samma eller skilda fastigheter. (BFS 2009:5).

Intervaller för återkommande besiktning m.m.

2 §² Återkommande besiktning ska utföras med de intervaller som anges i följande sammanställning.

Byggnader	Besiktningintervall
1. Förskolor, skolor, vårdlokaler och liknande oavsett typ av ventilationssystem samt flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande med FT- och FTX-ventilation	3 år
2. Flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande med F-, FX- och S-ventilation	6 år

¹ Senaste lydelse BFS 1995:33 ÖVR 74.

² Senaste lydelse BFS 1999:25 ÖVR 84.

Besiktning ska utföras senast inom föreskrivet intervall. Om besiktningen utförs tidigare än inom föreskrivet intervall ska dock nästa besiktning ske senast inom föreskrivet intervall (tre eller sex år) räknat från den senaste faktiskt utförda besiktningen. Om besiktningen inte har utförts inom föreskrivet intervall ska tiden för nästa besiktning räknas från när den senaste besiktningen skulle ha utförts.

Allmänt råd

Exempel på byggnader som oavsett typ av ventilationssystem alltid bör ingå i kategori 1 är även gymnasier, fritidshem och servicehus för äldre. Högskolor och universitet, samlingslokaler, butikslokaler, teatrar, biografier, idrottshallar, terminaler, museer, utställningshallar, hotell och garage bör däremot hänföras till kategori 1 eller 2 beroende på typ av ventilationssystem.

Med FT-ventilation avses fläktventilation där både frånlufts- och tilluftsflödena är fläktstyrda. Med F-ventilation avses fläktventilation där endast frånluftsflödet är fläktstyrt. Med S-ventilation avses självdragsventilation.

Med FTX- och FX-ventilation avses FT- respektive F-ventilation med värmeåtervinning (*BFS 2009:5*).

3 §³ har upphävts genom (*BFS 2009:5*).

4 § Om det finns särskilda skäl, får den eller de kommunala nämnder som fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet besluta om senareläggning av de besiktningstidpunkter som följer av 2 §.

Allmänt råd

Särskilda skäl för senareläggning kan vara att en byggnad berörs av en omedelbar ändringsåtgärd eller att en byggnad inte är i bruk. (*BFS 1996:56*).

Krav för riksbehörighet som funktionskontrollant

5 §⁴ För att få riksbehörighet som funktionskontrollant enligt 16 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. ska kraven i 8–15 §§ denna författning uppfyllas (*BFS 2009:5*).

6 §⁵ Riksbehörighet får lämnas enligt följande:

Behörighet N	Alla byggnader med S-, F- och FX-ventilation samt en- och tvåbostadshus med FT- och FTX-ventilation.
Behörighet K	Alla typer av ventilationssystem (<i>BFS 2009:5</i>).

Krav på allmän teknisk kunskap

7 §⁶ har upphävts genom (*BFS 2009:5*).

8 §⁷ För att få behörighet **N** eller **K** ska sökanden ha allmän teknisk kunskap genom avlagd examen eller genomförd utbildning från

- a) teknisk högskola,

³ Senaste lydelse BFS 1992:15.

⁴ Senaste lydelse BFS 1996:56.

⁵ Senaste lydelse BFS 1994:40.

⁶ Senaste lydelse BFS 1996:56.

⁷ Senaste lydelse BFS 1996:56.

- b) ingenjörsutbildning vid tidigare tre- eller fyraårigt tekniskt gymnasium,
- c) yrkesteknisk utbildning (KY) eller
- d) annan likvärdig utbildning.

Utbildningen ska ha skett inom linjer för installationsteknik och byggnaders energisystem eller byggnadsteknik.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat EES-land (BFS 2009:5).

8a § Yrkesteknisk utbildning enligt 8 § krävs inte för sökande med minst tio års yrkeserfarenhet inom de områden som framgår av 10 § för behörighet **N**, respektive 11 § för behörighet **K**. (BFS 2009:5).

Krav på erfarenhet från praktiskt arbete

9 §⁸ har upphävts genom (BFS 2009:5).

10 §⁹ För att få behörighet **N** ska sökanden efter erhållen allmän teknisk kunskap, under minst tre år ha varit yrkesverksam inom injustering och flödesmätning samt kontroll av sådana byggnaders ventilationssystem som framgår av 6 § för behörighet **N**. (BFS 2009:5).

11 §¹⁰ För att få behörighet **K** ska sökanden efter erhållen allmän teknisk kunskap, under minst två år ha varit yrkesverksam inom injustering och flödesmätning. Dessutom under minst tre år ha varit verksam inom minst två av följande ventilationsområden:

- a) arbetsledning,
- b) projektering,
- c) besiktning,
- d) entreprenadkontroll av ventilationssystem typ FT/FTX.

(BFS 2009:5).

12 §¹¹ har upphävts genom författningen (BFS 2009:5).

13 § har upphävts genom författningen (BFS 1996:56).

Krav på kompetens och kunskaper om bygglagstiftningen m.m.

14 §¹² Utöver de kompetenskrav som anges i 8–11 §§ ska sökanden ha kunskaper avseende ventilation och inomhusmiljö samt energi inom tillämpliga delar av:

- a) plan- och bygglagen (1987:10), PBL och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,
- b) lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m., BVL och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,
- c) äldre lagar och föreskrifter som berör byggandet,
- d) arbetsmiljölagen (SFS 1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om arbetsplatsens utformning (AFS 2000:42),

⁸ Senaste lydelse BFS 1996:56.

⁹ Senaste lydelse BFS 1996:56.

¹⁰ Senaste lydelse BFS 1996:56.

¹¹ Senaste lydelse BFS 1996:56.

¹² Senaste lydelse BFS 1996:56.

- e) förordningen (1985:997) om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar,
- f) Socialstyrelsens allmänna råd om tillsyn enligt miljöbalken (SOSFS 1999:25),
- g) miljöbalken (1998:808),
- h) lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader,
- i) förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader,
- j) Boverkets föreskrifter och allmänna råd om energideklaration för byggnader (BFS 2007:4) samt
- k) Boverkets föreskrifter och allmänna råd om bidrag till åtgärder mot radon i egna hem (BFS 2003:1). (*BFS 2009:5*).

14a § Sökanden för behörighet **N** ska också ha kunskap om:

- byggnaders grundläggande inneklimatfaktorer som påverkar människors hälsa och mätmetoder för inneklimatfaktorerna,
- värmeåtervinningssystem med koppling till värme, och tappvatten samt dess uppbyggnad, komponenter och reglering,
- möjliga energieffektiviseringsåtgärder i ventilationssystemet med hänsyn till inomhusmiljön. (*BFS 2009:5*).

14b § Utöver kraven i 14a § ska sökanden för behörighet **K** ha kunskap om:

- radonmätningar och möjliga åtgärdsförslag för att minska radon i byggnader,
- vatten- och luftburna komfortkylsystem och deras funktion, uppbyggnad, komponenter och reglering. (*BFS 2009:5*).

14c § Sökandens kunskap ska dokumenteras genom särskild kunskapsprövning. (*BFS 2009:5*).

Lämplighet för uppgiften

15 § Sökandens lämplighet för uppgiften ska styrkas med aktuellt tjänstgöringsintyg eller genom intyg av motsvarande slag från t.ex. byggnadsnämnd. (*BFS 1996:56*).

Rapporteringskyldighet

15a § Riksbehörig funktionskontrollant ska årligen inlämna rapport till certifieringsorganet med uppgift om fortbildning avseende 14–14b §§ denna författning samt uppgift om genomförda uppdrag som funktionskontrollant eller samordnare av funktionskontroller. (*BFS 1996:56*).

Omcertifiering

15b §¹³ Särskild kunskapsprövning av sökandens kompetens får utföras när så erfordras vid nytt beslut på grund av att giltighetstiden för tidigare beslut går ut. Särskild kunskapsprövning ska alltid göras om sökanden inte har arbetat som funktionskontrollant eller varit samordnare för funktionskontroller i väsentlig omfattning under den senaste certifieringsperioden. (*BFS 2009:5*).

Allmänt råd

Särskild kunskapsprövning kan exempelvis erfordras vid nytt beslut när giltighetstiden för tidigare beslut går ut om det skett väsentliga ändringar i bygglagstiftning etc. som avses i 14–14b §§ denna författning eller i kraven för att få riksbehörighet enligt denna författning.

¹³ Senaste lydelse BFS 1996:56.

Arbete i väsentlig omfattning bör omfatta minst 500 timmars arbete.
(BFS 2009:5).

Certifieringens giltighet

16 § Riksbehörighet för funktionskontroll får medges för en period av högst fem år.

Certifieringsorganet ska omgående översända beslut om meddelad eller återkallad riksbehörighet som funktionskontrollant till Boverket. (BFS 1996:56).

Återkallande av certifiering

17 § Har den certifierade uppvisat uppenbar olämplighet för uppgiften eller fått certifikat på felaktiga grunder får det organ som utfärdat certifieringen återkalla denna. (BFS 2009:5).

Allmänt råd

Olämplighet kan bestå i utfärdande av felaktiga eller falska protokoll eller uppvisad oskicklighet vid utförande av arbetsuppgiften. (BFS 2009:5).

Övergångsbestämmelser

BFS 1991:36

Denna författning träder i kraft den 1 januari 1992.

BFS 1992:15

Denna författning träder i kraft den 15 maj 1992.

BFS 1994:40

Denna författning träder i kraft den 1 januari 1995.

BFS 1994:58

Boverket föreskriver i fråga om verkets föreskrifter (BFS 1994:40) om ändring av föreskrifterna om funktionskontroll av ventilationssystem att författningen ska träda i kraft den 1 juli 1995.

BFS 1995:33

Denna författning träder i kraft den 1 juli 1995.

BFS 1996:56

Denna författning träder i kraft den 1 januari 1997.

BFS 1999:25

Denna författning träder i kraft den 1 juli 1999.

1. Denna författning¹⁴ träder i kraft den 1 maj 2009.

2. Äldre bestämmelser i 1 § om undantag från funktionskontroll tillämpas på arbeten som kräver bygganmälan och för vilka bygganmälan har gjorts före ikraftträdandet, samt på arbeten som inte kräver bygganmälan om de har påbörjats före ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser i 2 § om intervaller för återkommande besiktning tillämpas, för fall där de nya bestämmelserna innebär kortare intervall, från den tidpunkt besiktning utförs närmast efter ikraftträdandet. För fall där de nya

¹⁴ BFS 2009:5.

bestämmelserna innebär längre tidsintervall tillämpas de nya reglerna från den tidpunkt besiktning har utförts närmast före ikraftträdandet.

4. De nya bestämmelserna i 5–17 §§ om krav för riksbehörighet som funktionskontrollant tillämpas i beslut som meddelas från och med den 1 november 2009.

På Boverkets vägnar

JANNA VALIK

Wanda Rydholm
(Bygg- och förvaltningsenheten)